

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkoilulain päivittämiseksi

Rakentamis- ja ympäristölautakunta 25.03.2026 § 23
3/00.04.00/2026

Ympäristöministeriö pyytää 18.2.2026 saapuneella lausuntopyynnöllä lausuntoa aiheesta: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkoilulain päivittämiseksi. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 31.3.2026 mennessä.

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi ulkoilulaki, jolloin nykyinen vuodelta 1973 oleva ulkoilulaki kumottaisiin.

Voimassa olevaan ulkoilulakiin verrattuna uuden ehdotetun ulkoilulain rakenne ja suurin osa pykälistä säilyisivät sisällöllisesti ennallaan, mutta niihin tehtäisiin käytännössä huomattujen muutostarpeiden ja perustuslain edellyttämiä tarkistuksia. Uudessa ulkoilulaissa säädettäisiin sen soveltamisalasta ja tavoitteesta. Lakia sovellettaisiin jatkossakin ulkoilureittitoimituksessa perustettaviin ulkoilureitteihin, valtion retkeilyalueisiin ja leirintäalueisiin. Lain tavoitteena olisi edistää kuntalaisten tasa-arvoisia mahdollisuuksia luonnon virkistyskäyttöön. Lisäksi tavoitteena olisi vetovoimaisten ja riittävien valtion retkeilyalueiden, ulkoilureittien ja leirintäalueiden edistäminen ja toteuttaminen sekä leirintäalueista yleiselle ja yksityiselle edulle aiheutuvien haittojen vähentäminen.

Ulkoilureitin perustamismenettelyä kevennettäisiin nykyisestä luopumalla erillisestä ulkoilureittisuunnitelman vahvistamismenettelystä. Maanomistajien asemaa parannettaisiin muuttamalla korvausten määräytyminen perustumaan yksityistielain sijaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettuun lakiin. Valtion retkeilyalueiden perustamismenettelyä nykyaikaistettaisiin ja niillä sovellettavia rajoituksia tarkennettaisiin vastaamaan käytännön tarpeita. Lakiin lisättäisiin säännös päätösten maksullisuudesta.

Tausta

Ulkoilulaki (606/1973) on ollut voimassa vuodesta 1973 asti. Sitä on uudistettu leirintäaluesäännösten osalta vuonna 1995 voimaan tulleella muutoksella (1343/1994). Muu ulkoilulain sääntely on suurelta osin alkuperäisessä muodossaan. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kohdat 7.5 ja 11 edellyttävät ulkoilulain päivittämistä.

Tavoitteet

Esityksen keskeisenä tavoitteena on päivittää ulkoilulaki vastaamaan perustuslain sekä nykypäivän säädöskielen vaatimuksia. Omaisuudensuojaa parannettaisiin säätämällä ulkoilureiteistä maksettavien korvausten määrittäminen perustumaan lunastuslakiin.

Valmistelija	Sanna Hilska etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 0505916912
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	<p>Vihdin kunnan rakentamis- ja ympäristölautakunta on tutustunut lakiehdotukseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:</p> <p>Lautakunta vastustaa 4 §:n 3 momenttia sellaisena kuin se on luonnoksessa esitetty: ”Ulkoilureittisuunnitelman hyväksymisestä päättää kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.”</p> <p>Lautakunta pitää parempana muotoilua ”kunta hyväksyy”, jolloin kunta voi toimintasäännöllään delegoida asian käsittelystä tarkemmin.</p> <p>Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.</p>
Päätös	<p>Vihdin kunnan rakentamis- ja ympäristölautakunta on tutustunut lakiehdotukseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:</p> <p>Lautakunta vastustaa 4 §:n 3 momenttia sellaisena kuin se on luonnoksessa esitetty: ”Ulkoilureittisuunnitelman hyväksymisestä päättää kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.”</p> <p>Lautakunta pitää parempana muotoilua ”kunta hyväksyy”, jolloin kunta voi toimintasäännöllään delegoida asian käsittelystä tarkemmin.</p> <p>Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.</p>
Tiedoksi	